

**Nowe stanowiska pluskwiaków różnoskrzydłych
(Hemiptera: Heteroptera)
w Polsce**

DARIUSZ J. TARNAWSKI

ul. Ciasna 7/11, 80-111 Gdańsk
e-mail: d.tarnawski@wp.pl

Abstract. [New localities of true-bugs (Hemiptera: Heteroptera) in Poland]. New localities for thirteen Polish true-bug species are presented, with several species rarely collected in Poland, i.e., *Arocatus melanocephalus* (Lygaeidae), *Bothynotus pilosus* (Miridae), *Macrotylus quadrilineatus* (Miridae), *Sciocoris microphthalmus* (Pentatomidae), *Xanthochilus quadratus* (Rhyparochromidae), and *Phimodera humeralis* (Scutelleridae). Collecting data are given for all species and their distribution in Poland is mentioned.

Key words: Hemiptera, Heteroptera, faunistics, new records, Poland.

Wstęp

W pracy przedstawiono nowe stanowiska trzynastu gatunków lądowych pluskwiaków różnoskrzydłych, wśród których są gatunki bardzo rzadko spotykane w Polsce.

Wszystkie okazy zostały zebrane przez autora w latach 2009–2012. Oznaczenia gatunków zostały zweryfikowane przez Panią Prof. dr hab. Barbarę Lis z Zakładu Zoologii Bezkręgowców Katedry Biosystematyki Uniwersytetu Opolskiego, za co składam w tym miejscu serdeczne podziękowania.

Okazy dowodowe znajdują się w kolekcji autora.

Dane faunistyczne

Coreidae

Enoplops scapha (Fabricius, 1794)

Pobrzeże Bałtyku: 1 ex., Gdańsk [CF42], 05.08.2011, nasłoneczniona łąka na stoku wzgórza, leg. D. Tarnawski.

Pojezierze Pomorskie: 1 ex., Damaszk [CE49], 21.08.2011, leg. D. Tarnawski.

Gatunek spotykany w Polsce niezbyt często, głównie na południu kraju (B. Lis i in. 2008).

Cymidae

Cymus aurescens Distant, 1883

Pojezierze Pomorskie: 4 exx., Zakrzewska Osada, [XV61], 28. 05. 2012, wyczerpakowane na podmokłej łące, leg. D. Tarnawski.

Lygaeidae

Arocatus melanocephalus (Fabricius, 1798)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: 1 ex., Krosno Odrzańskie [WT06], 23.04.2012, pod korą, leg. D. Tarnawski.

Gatunek w Polsce bardzo rzadko poławiany (Gorczyca 2004a). Ogólnikowo podawany ze Śląska przez Scholza (1931), a niedawno stwierdzony również w Poznaniu (Korcz 2010) i w Bielinku nad Odrą (B. Lis 2010).

Miridae

Agnocoris rubicundus (Fallén, 1807)

Pobrzeże Bałtyku: Kiezmark [CF61], 4 exx., 03.05.2012, 1ex., 17. 04. 2010, leg. D. Tarnawski;

W Polsce względnie częsty, lecz podawany głównie z południa kraju (Wolski i Skora 2012).

Bothynotus pilosus (Boheman C.H., 1852)

Pobrzeże Bałtyku: 1ex., Gdańsk [CF42], 27.06.2009, roślinność zielna na łące śródlęśnej, leg. D. Tarnawski.

Gatunek w naszym kraju odławiany bardzo rzadko; podawany jedynie z Niziny Wielkopolskiej, Wyżyny Lubelskiej i Puszczy Białowieskiej (Gorczyca i Herczek, 2002).

Macrotylus quadrilineatus (Schrank, 1785)

Beskid Zachodni: 4 exx., Myślenice [DA21], 17.08.2012, na szalwi lepkiej (*Salvia glutinosa*.L), leg. D. Tarnawski.

Gatunek górski, w naszym kraju bardzo rzadko odławiany; podawany zaledwie kilka razy z Beskidu Zachodniego, Pienin i Tatr (Gorczyca 2004b).

Orthotylus flavinervis (Kirschbaum, 1856)

Pobrzeże Bałtyku: 1 ex., Gdańsk [CF42], 26.06.2011, skraj lasu, leg. D. Tarnawski.

Gatunek w Polsce stosunkowo rzadko poławiany (Gorczyca i Herczek 2008).

Polymerus nigrita (Fall., 1807)

Pobrzeże Bałtyku: Gdańsk [CF42], 1 ex., 02. 07. 2009, 1 ex., 18. 07. 2009, łąka śródlęśna, leg. D. Tarnawski;

Pentatomidae

Sciocoris microphthalmus Flor, 1860

Pobrzeże Bałtyku: 1 ex., Gdańsk [CF42], 23.07.2012, na niezagospodarowanej działce z roślinnością ruderalną, leg. D. Tarnawski.

Na terenie Polski spotykany rzadko. Znany z kilkunastu stanowisk rozrzuconych po całym kraju, ale z Pobrzeża Bałtyku do tej pory nie wykazywany (J.A. Lis 2000).

Rhyparochromidae

Peritrechus geniculatus (Hahn H., 1832)

Pobrzeże Bałtyku: 1 ex. Świbno [CF62], 20.03.2011, leg. D. Tarnawski.

Raglius alboacuminatus (Goeze, 1778)

Pobrzeże Bałtyku: Gdańsk [CF42], 1 ex., 18.04.2009, 3 exx., 19. 03. 2011, 1ex., 28.04.2012; wszystkie okazy zebrano pod korą drzew w parkach Gdańska, na trzech odległych od siebie stanowiskach, leg. D. Tarnawski.

Xanthochilus quadratus (Fabricius, 1798)

Pojezierze Pomorskie: 2 exx., Zakrzewska Osada, [XV61], 20. 09. 2012, leg. D. Tarnawski.

Gatunek bardzo rzadko podawany z Polski; głównie w jej południowych regionów (Gorczyca 2004a). Nowy dla Pojezierza Pomorskiego.

Scutelleridae

Phimodera humeralis (Dalman, 1823)

Pobrzeże Bałtyku: 1 ex., Mikoszewo [CF62], 22.04.2012, wydma szara, leg. D. Tarnawski.

Występuje głównie na wydmach śródlądowych i nadmorskich. Znany z ponad trzydziestu stanowisk, głównie w centralnej Polsce (J.A. Lis i in. 2012).

Piśmiennictwo

G o r c z y c a J. (2004a) *Pluskwiaki różnoskrzydłe (Heteroptera)*. [w:] Bogdanowicz W., Chudzicka E., Pilipiuk I., Skibińska E. *Fauna Polski – charakterystyka i wykaz gatunków*. Muzeum i Instytut Zoologii PAN, Warszawa, 509 ss.

- G o r c z y c a J. (2004b) *Pluskwiaki różnoskrzydłe – Heteroptera, tasznikowate – Miridae. Podrodzina: Phylinae*. Klucze do oznaczania owadów Polski, Polskie Towarzystwo Entomologiczne, Toruń, Część XVIII, Zeszyt 6b, 83 ss.
- G o r c z y c a J., H e r c z e k A. (2002) *Pluskwiaki różnoskrzydłe – Heteroptera, tasznikowate – Miridae. Podrodziny: Isometopinae, Deraeocorinae*. Klucze do oznaczania owadów Polski, Polskie Towarzystwo Entomologiczne, Toruń, Część XVIII, Zeszyt 6a, 32 ss.
- G o r c z y c a J., H e r c z e k A. (2008) *Pluskwiaki różnoskrzydłe – Heteroptera, tasznikowate – Miridae. Podrodziny: Bryocorinae, Orthotylinae*. Klucze do oznaczania owadów Polski, Polskie Towarzystwo Entomologiczne, Toruń, Część XVIII, Zeszyt 6c, 75 ss.
- K o r c z A. (2010) Nowe stanowiska rzadziej spotykanych w Polsce gatunków pluskwiaków różnoskrzydłych (Hemiptera: Heteroptera). *Heteroptera Poloniae – Acta Faunistica* **2**: 19-34.
- L i s B. (2010) Pluskwiaki różnoskrzydłe (Hemiptera: Heteroptera) rezerwatu leśno-stepowego Bielinek nad Odrą i jego okolic (Pojezierze Pomorskie). *Heteroptera Poloniae – Acta Faunistica* **2**: 37-49.
- L i s B., S t r o i ń s k i A., L i s J. A. (2008) *Heteroptera Poloniae 1: Coreoidea. Alydidae, Coreidae, Rhopalidae, Stenocephalidae*. Centrum Studiów nad Bioróżnorodnością, Uniwersytet Opolski, Opole, 157 ss.
- L i s J. A. (2000) *Pluskwiaki różnoskrzydłe – Heteroptera, tarczówkowate – Pentatomidae*. Klucze do oznaczania owadów Polski, Polskie Towarzystwo Entomologiczne, Toruń, Część XVIII, Zeszyt 14, 76 ss.
- L i s J. A., L i s B. (1998) *Pluskwiaki różnoskrzydłe – Heteroptera; puklicowate – Acanthosomatidae, żółwinkowate – Scutelleridae*. Klucze do oznaczania owadów Polski, Toruń, Część XVIII, Zeszyt 13, 32ss.
- L i s J. A., L i s B., Z i a j a D. (2012) *Heteroptera Poloniae 2, Pentatomoi-dea. Cz. 1: Plataspidae, Thyreocoridae, Cydnidae, Acanthosomatidae, Scutelleridae*. Centrum Studiów nad Bioróżnorodnością, Uniwersytet Opolski, Opole, 145 ss.
- S c h o l z M. F. R. (1931) Verzeichnis der Wanzen Schlesiens. *Ent. Anz. Wien* **11**: 153-156, 181-184.
- W o l s k i A., S k o r a H. (2012) New Polish data for *Agnocoris reclairei* (Wagner, 1949) and *A. rubicundus* (Fallén, 1807) (Hemiptera: Heteroptera:

Miridae) with a key to the Palearctic species of *Agnocoris* Reuter. *Heteroptera Poloniae – Acta Faunistica* **4**: 5-12.
